

підприємством. Тому важливо дотримуватись принципів інтегрованої обробки інформації.

Вдосконалення оперативного аналізу відповідно до сучасних вимог управління дозволить торговельним підприємствам більш впевнено і розсудливо здійснювати свою діяльність в умовах конкуренції і ринкової нестабільності.

Л. О. Гуцайлюк, канд. екон. наук, доц.

Г. В. Бойко, викладач

Тернопільська академія народного господарства

НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ КОМПОНЕНТІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЯК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ АНАЛІЗУ

Реформування вітчизняної системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні з метою її удосконалення й адаптації до міжнародного досвіду вимагає відповідного врахування при формуванні методологічних і методичних підходів до економічного аналізу, результати якого використовуються для потреб внутрішнього менеджменту в процесі прийняття управлінських рішень. З цієї точки зору неможливо переоцінити значення повної й достовірної інформації про фінансовий стан та результативність діяльності підприємства.

В даному випадку важливо також розмежувати інформаційні потреби основних користувачів, оскільки вони мають суттєве значення при визначенні критеріїв і складу розрахункових аналітичних показників.

Так, наприклад, інвесторів і власників цікавить інформація про величину доходів та порядок визначення суми дивідендів, що підлягають розподілу, банки, постачальники й інші кредитори хочуть мати дані про можливості підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання. Фінансова звітність, затверджена національними стандартами, в цілому дає можливість отримувати такі показники, оскільки її компоненти відображають різні аспекти господарських операцій і подій за звітний період, відповідну інформацію попереднього звітного періоду та розкриття облікової політики і її зміну, що робить можливим ретроспективний та перспективний аналіз діяльності підприємства (таблиці).

Дані фінансової звітності виступають не лише основою аналізу та оцінки результатів звітного періоду, як свідчить таблиця, а й слугують основою для їх прогнозування, що надзвичайно важливо з точки зору удосконалення умов і напрямів підвищення ефективності функціонування підприємства.

Таблиця

НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ КОМПОНЕНТІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЯК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ АНАЛІЗУ

Компоненти фінансової звітності	Інформаційні дані	Напрями використання інформації для потреб аналізу
Баланс	Економічні ресурси, що контролюються підприємством, і джерела їх формування	Горизонтальний і вертикальний аналіз, аналіз фінансового стану із застосуванням коефіцієнтів: оцінка структури ресурсів, ліквідності та платоспроможності підприємства, оцінка й прогнозування змін економічних ресурсів і їх джерел
Звіт про фінансові результати	Доходи, витрати, фінансові результати	Аналіз структури доходів і витрат, прибутковості (і їх прогнозування)
Звіт про власний капітал	Величина та зміни у складі власного капіталу протягом звітного періоду	Аналіз структури капіталу, прогнозування змін
Звіт про рух грошових коштів	Грошові кошти (акумулювання та рух)	Аналіз операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства
Примітки до фінансових звітів	Облікова політика, інформація, що вимагає уточнення відповідно до вимог П(С)БО, деталізація статей звітності з метою забезпечення її зрозумілості	Різні напрями деталізованого аналізу

Методологія аналізу, за якої використовуються лише показники річної звітності, дозволяє отримувати зіставні показники (за умови незмінності обліку), здійснювати

міжрегіональні порівняння. Проте здійснювати таке порівняння без наявності певної нормативної величини неможливо, оскільки тоді втрачається практичне значення та й сам зміст аналізу. Все це й зумовлює необхідність розгляду нормативної бази аналізу фінансово-господарської діяльності, приведення її у відповідність з новими підходами до формування звітності і її показниками.

І.О. Гуцал, здобувач
Київський національний економічний університет

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ АНАЛІЗУ ПУБЛІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

Публічна фінансова звітність — фінансова звітність, що охоплює аудиторський звіт, баланс, звіт про прибутки і збитки та іншу бухгалтерську інформацію, подання якої користувачам фінансової звітності передбачено чинним законодавством. Тобто, це звітність комерційного банку, яка використовується для ознайомлення та аналізу його діяльності Національним банком України, керівництвом комерційного банку, іншими зацікавленими юридичними та фізичними особами, а також для відкритого опублікування.

До складу фінансової звітності у країнах з розвинутою ринковою економікою включають бухгалтерський баланс, звіт про прибутки і збитки, звіт про рух грошових коштів, додатки в залежності від потреб користувачів. Річний фінансовий звіт супроводжується також пояснювальною запискою.

Банківська система України перейшла на міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та звітності. Головною метою цього переходу є: зробити звітність такою, щоб вона могла бути корисною найбільшій кількості користувачів для прийняття ними економічних рішень, наприклад, для оцінки безпеки депозитів у банку чи коштів, які надаються банку у тимчасове користування.

Говорячи про публічну фінансову звітність, тобто про інформаційну базу проведення аналізу, необхідно сказати і про її користувачів. Користувачів інформації можна умовно поділити на фактичних і потенційних. Кожний з суб'єктів ринку: Національний банк, комерційні банки, інші кредитні і фінансові установи, підприємства і організації, аудиторські фірми, місцеві і центральні органи влади, фізичні особи переслідують власні цілі при аналізі звітності